

26 oktober 2020

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 267

KFKS 2019/1078

Motion – Utredning och kartläggning om programmet för konst och kultur i det offentliga rummet

Motion den 18 november 2019 från Tomas Ottosson och Fredrik Holmqvist (V)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

1. Kommunfullmäktige avslår förslag 1 och 2 i motionen då
  - kommunen har antagit en strategi mot vålds bejakande extremism och extremt våld, som gäller för all kommunalt finansierad verksamhet,
  - "Program för konst och kultur i det offentliga rummet" inte innefattar krav gällande vad offentlig konst ska innehålla, och inte heller några övriga begränsningar av den konstnärliga friheten.
2. Kommunfullmäktige noterar att det ska göras en utvärdering av "Program för konst och kultur i det offentliga rummet" vid mandatperiodens slut.

Ärende

Motionärerna anser att Nackas kulturliv och offentliga konst begränsas av följande tre faktorer; yttre hot från extremister, kommersiella intressen samt tjänstepersoner och politiker som vill styra konstens innehåll för att påverka opinionen. Därför föreslår motionärerna en kartläggning av sårbarheten för yttre hot mot kommunens bibliotek och kulturhus, samt konstprogrammets förutsättningar för konstnärlig frihet.

År 2016 antog kommunfullmäktige en strategi mot våldsbejakande extremism och extremt våld, som gäller för all kommunalt finansierad verksamhet. Enligt strategin ska arbetet mot våld bygga på samverkan inom kommunen och med andra aktörer i samhället, exempelvis polis och civilsamhälle. Kommunen har även tagit fram en rutin gällande arbetet mot våldsbejakande extremism och extremt våld. År 2018 antogs "Program för konst och kultur i det offentliga rummet". Programmet anger inte några krav gällande vad offentlig konst i Nacka ska innehålla, och inte heller några övriga begränsningar av den konstnärliga friheten. Nacka kommun har, i likhet med många andra kommuner, en lång tradition av samverkan med bland annat byggherrar och fastighetsägare gällande produktion av konst i det offentliga rummet. Bedömningen är att dessa samarbeten genom åren inte har inverkat negativt på konstens kvalitet, eller begränsat den konstnärliga friheten utifrån kommersiella eller politiska påtryckningar. Mot bakgrund av ovan föreslås att förslagen 1 och 2 i motionen avslås.

Tanken med Wall Street Nacka var att skapa en positiv, inbjudande och trygg känsla.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Stadsledningskontoret kan inte se att det skulle ha funnits en ambition eller vilja att styra det konstnärliga uttrycket. Stadsledningskontoret välkomnar den utvärdering av "Programmet för konst och kultur i det offentliga rummet" som ska ske i samband med mandatperiodens slut.

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 oktober 2020, §141

Tjänsteskrivelse från stadsledningskontoret och juridik- och kanslienheten, daterad den 22 september 2020

Bilaga 1 Protokollsutdrag från kulturnämnden den 22 september 2020, § 44, inkl tjänsteskrivelse

Bilaga 2 Strategi mot vålds bejakande extremism och extremt våld

Bilaga 3 Program för konst och kultur i det offentliga rummet

Bilaga 4 Motionen

Yrkanden

Tomas Ottosson (V) yrkade bifall till motionen. I yrkandet instämde Mikael Carlsson (NL), Sidney Holm (MP) och Khashayar Farmanbar (S).

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Reservationer

Tomas Ottosson reserverade sig för Vänsterpartiet och angav följande.

"• Vi föreslår att man tittar närmare på arbetet med att freda bibliotek och kulturhus och dess medarbetare från hot och påtryckningar i samband med nästa utvärdering av Strategi mot vålds bejakande extremism och extremt våld, och att strategin breddas för att mer utförligt beskriva hur detta arbete ska gå till. I nuläget riktar sig strategin nästan uteslutande mot nyrekrytering till extrema miljöer, vilket är bra i sig, men vi anser att det behövs en mer uttalad plan för hur verksamheterna kan säkras i nuet mot redan befintliga hot - något man då enskilda medarbetare har rapporterat att de utsatts för sådana inte kan hävda att Nacka har uppnått eller redan uppnår med den nuvarande strategin.

• Vi föreslår vidare att ett tillägg görs i Program för konst och kultur i det offentliga rummet, i vilket det explicit uttrycks att politisk styrning av innehållet i offentliga kulturverksamheter ej får förekomma, och att verksamheterna ska genomföras i enlighet med principen om armlängds avstånd. Trots de formuleringar som finns i programförklaringen har många tveksamheter uppstått kring detta i anslutning till kommunens tidigare verksamheter, och det vore värdefullt att ha en stark princip att förhålla sig till i arbetet för att avstyra den typen av oklarheter i framtiden. Detta bör ske så

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

26 oktober 2020

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

snart det är genomförbart."

Protokollsanteckningar

Karin Teljstedt lät anteckna följande till protokollet för Kristdemokraterna.

"Hot mot friheten, i det här fallet den konstnärliga, kommer från många håll. Vi delar på oroväckande många punkter motionärernas åsikter i detta. Motionärerna skriver: "Vi kan stå inför ett politiskt styre som inte drar sig för att använda kulturpolitiken för att påverka vår åsiktsbildning". Det är verkligen en befogad farhåga.

Socialismen har under sina åtskilliga decennier långa påverkanstid, hunnit likriktad konsten och vingklippa, begränsa och frihetsberöva ett oräkneligt antal konstutövare i de områden de haft inflytande.

Det finns förstås också andra totalitära rörelser, regimer och ismer som på liknande sätt försökt begränsa den fria konstutövningen. Att göra det är väl närmast ett kännetecken på en totalitär rörelse. Av dessa torde socialismen dock inta en ledande ställning, genom att de i så mycket högre grad än andra har lyckats begränsa inte bara konsten, utan allt fritt tänkande.

Motionärerna står därför inför en svår utmaning då det gäller att bli trovärdiga i sin kritik av Nackas projekt "Konsten att bygga stad".

Det är visserligen sant att Nacka kommun definierade vissa begränsningar i sin beställning av konsten. Men det är varken konstigt eller upprörande. En konstnär har olika uppdrag och är i ett demokratiskt samhälle, till skillnad från ett totalitärt, fri att ta olika uppdrag och uttrycka sig fritt utan att bli begränsad, vid sidan av de uppdrag där en begränsning ingår i beställningen.

Vad gäller kommersialismens påverkan, så delar vi också motionärernas uppfattning att den begränsar den konstnärliga friheten vad gäller de uppdrag som kommer från kommersiella beställare. Men konstnären är som sagt fri att i ett fritt samhälle som det svenska, även uttrycka sig vid sidan av de kommersiella uppdragen. Detta återigen till skillnad från hur det är i ett totalitärt samhälle.

Det är svårt att ta på allvar kritik av det här slaget från representanter för en ideologi som har så starka ideologiska kopplingar till världens värsta totalitära regimer.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------